

Wojewoda Warmińsko-Mazurski

Olsztyn 7 lipca 2026 r

PS-VI.431.3.15.2026.IG

Szanowna Pani
Barbara Nalińska
Dyrektor
Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 6 w Elblągu
ul. Mazurska 6/2
82-300 Elbląg

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę przeprowadzono w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 6 w Elblągu, ul. Mazurska 6/2. W okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli Jednostką kierowała pani Barbara Nalińska, która stanowisko Dyrektora Jednostki objęła z dniem 1 października 2024 r.

Kontrolę w trybie zwykłym przeprowadził zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, w składzie:

Iwona Gnidzińska – główny specjalista, kierująca zespołem inspektorów, legitymacja służbowa nr 57/2024, wydana przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego, oraz

Iwona Czmochowska – główny specjalista, legitymacja służbowa nr 39/2019, wydana przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego, na podstawie pisemnego imiennego upoważnienia do kontroli nr WK-I.0030.495.2026 z dnia 16 maja 2026 r., wydanego przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego.

Termin kontroli: Kontrolę rozpoczęto w dniu 25 maja 2026 r. i zakończono w dniu 27 maja 2026 r. Kontrola została odnotowana w książce kontroli Jednostki kontrolowanej pod pozycją nr 1.

Zakres kontroli:

- przedmiot kontroli: Planowanie i realizacja pracy opiekuńczo-wychowawczej z wychowankiem.
- okres objęty kontrolą: od 1 stycznia 2025 r. do dnia zakończenia czynności kontrolnych.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 186 ust. 1 pkt 3 oraz art. 197b ust. 1 i 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. z 2025 poz. 49 ze zm.) – dalej jako ustawa wrispz, m.in. w świetle przepisu art. 122a ustawy wrispz oraz:

- rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. z 2025 poz. 395 ze zm.) – zwanego dalej rozporządzeniem,

- ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz.U. z 2023 poz. 2809 ze zm.) – zwanej dalej KRiO.

Na podstawie ustaleń kontroli działalność Jednostki kontrolowanej w zakresie objętym kontrolą ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowością i uchybieniem**.

W wystąpieniu pokontrolnym użyto następujących skrótów:

- 1) Placówka/POW Nr 6/Jednostka - co oznacza: Placówkę Opiekuńczo-Wychowawczą Nr 6 w Elblągu,
- 2) Dyrektor - co oznacza: Dyrektora Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 6 w Elblągu, panią Barbarę Nalińską,
- 3) Koordynator POW nr 6 – co oznacza: Starszego Wychowawcę-Koordynatora Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 6 w Elblągu, panią,
- 4) Statut – co oznacza: *Statut Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 6 w Elblągu*,
- 5) Regulamin/Regulamin Organizacyjny – co oznacza: *Regulamin Organizacyjny Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 6 w Elblągu*,
- 6) Wykaz kadry - co oznacza: *Wykaz kadry zatrudnionej w Placówce w okresie objętym kontrolą*, sporządzony przez kontrolowaną Jednostkę,
- 7) Wykaz dzieci - co oznacza: *Wykaz dzieci przebywających w Placówce w dacie kontroli*, sporządzony przez kontrolowaną Jednostkę,
- 8) Rejestr - co oznacza: Rejestr Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym,
- 9) diagnoza/diagnoza psychofizyczna - co oznacza: diagnozę psychofizyczną dziecka, o której mowa w § 14 rozporządzenia,
- 10) plan/plan pomocy - co oznacza: plan pomocy dziecku, o którym mowa w art. 100 ust. 1 ustawy wrispz oraz § 15 rozporządzenia,
- 11) karta - co oznacza: kartę pobytu, o której mowa w § 17 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia,
- 12) zespół - co oznacza: zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka, o którym mowa w art. 135-137 ustawy wrispz,
- 13) ocena/okresowa ocena - co oznacza: okresową ocenę sytuacji dziecka, o której mowa w art. 138 ustawy wrispz,
- 14) mos – co oznacza: młodzieżowy ośrodek socjoterapeutyczny,
- 15) mow – co oznacza: młodzieżowy ośrodek wychowawczy,
- 16) ECUS – Elbląskie Centrum Usług Społecznych,
- 17) OOW - co oznacza: Okręgowy Ośrodek Wychowawczy w Koszalinie,
- 18) SOSW - co oznacza: Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy.

Ustaleń kontroli dokonano w oparciu o analizę prowadzonej w Placówce dokumentacji (w tym dokumentów powstałych wcześniej, a mających wpływ na działalność Jednostki w zakresie objętym kontrolą), informacje i wyjaśnienia przekazane przez panią Barbarę Nalińską – Dyrektora oraz panią – starszego wychowawcę/koordynatora, upoważnionego przez Dyrektora do udzielania informacji i wyjaśnień w toku czynności kontrolnych, jak również rozmowy przeprowadzone z wychowankami oraz oględziny pomieszczeń Placówki /akta kontroli str.1/.

USTALENIA KONTROLI

1. Zasady działania i organizacji Placówki

Kontrolowana Jednostka jest publiczną placówką opiekuńczo-wychowawczą typu socjalizacyjnego, prowadzoną przez Gminę Miasto Elbląg na prawach powiatu. Dysponuje łącznie 14 miejscami dla wychowanków. W badanym okresie działała w oparciu o:

- *Statut Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 6 w Elblągu*, przyjęty Uchwałą nr II/15/2024 Rady Miejskiej w Elblągu z dnia 23maja 2024 r./**akta kontroli str. 2-5/**,
- *Regulamin Organizacyjny Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 6 w Elblągu* przyjęty Zarządzeniem nr 1/2024 Dyrektora Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 6 w Elblągu z dnia 30 września 2024 r./**akta kontroli str. 6-30/**.

Ustalono, iż w badanym okresie praca opiekuńczo-wychowawcza w Placówce, realizowana była m.in. w oparciu o *Plan Pracy Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 6 w Elblągu*, którego integralną część stanowiły załączniki w postaci szczegółowych planów pracy, sporządzone przez: wychowawcę do spraw pracy z rodziną, pedagoga, psychologa, pielęgniarkę, logopedę, wychowawcę ds. edukacji artystycznej oraz koordynatora POW, zatwierdzone przez Dyrektora. Roczny Plan pracy wraz z załącznikami opracowywany był na każdy rok kalendarzowy /**akta kontroli str. 31-81/**. Praca Placówki prowadzona była także w oparciu o Zarządzenia Dyrektora:

- *z dnia 1 października 2024 r. w sprawie wprowadzenia do stosowania i przestrzegania wzorów dokumentacji prowadzonej dla dzieci umieszczonych w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 6 w Elblągu* /**akta kontroli str. 82-110/**,
- *z dnia 1 października 2024 r. w sprawie wprowadzenia do stosowania książki skarg i zażaleń dla dzieci umieszczonych w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 6 w Elblągu* /**akta kontroli str. 111-112/**,
- *z dnia 30 września 2024 r. w sprawie wprowadzenia procedur przyjmowania dzieci do Placówki* /**akta kontroli str. 113-126/**,
- *z dnia 30 września 2024 r. w sprawie wprowadzenia Standardów ochrony małoletnich w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w Elblągu* /**akta kontroli str. 127-145/**,
- *z dnia 30 września 2024 r. w sprawie wprowadzenia regulamin przyznawania kwot pieniężnych do własnego dysponowania przez dzieci od 5. roku życia do czasu opuszczenia Placówki* /**akta kontroli str. 146-150/**,
- *z dnia 1 października 2024 r. w sprawie wprowadzenia procedur pracy z rodzinami dzieci przyjętych do placówek opiekuńczo-wychowawczych w Elblągu* (**akta kontroli str. 151-166**),
- *z dnia 1 października 2024 r. w sprawie wprowadzenia regulaminu określającego system zasad, przywilejów i konsekwencji obowiązujący w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w Elblągu* /**akta kontroli str. 167-173/**.

Kontrolujący nie wnieśli uwag do treści ww. dokumentów organizacyjnych kontrolowanej Jednostki.

2. Zgodność zatrudnienia pracowników pedagogicznych Placówki z wymaganymi kwalifikacjami

Stwierdzono, że w okresie objętym kontrolą Placówką kierował Dyrektor, który w ramach 1 etatu sprawował również funkcję Dyrektora pięciu pozostałych placówek opiekuńczo-wychowawczych, funkcjonujących na terenie Elbląga. W celu wsparcia Dyrektora w realizacji zadań, w kontrolowanej Jednostce zatrudniono w ramach 1 etatu Zastępcę Dyrektora, łącznie 2 osoby, w tym: jedna osoba zatrudniona do 31 października 2025 r., druga osoba od 1 listopada 2025 r. do chwili obecnej. Zgodnie z Wykazem kadry przedłożonym kontrolującym /**akta kontroli str. 174-**

193/, w badanym okresie na stanowiskach pracowników pedagogicznych, poza Dyrektorem i Zastępcą Dyrektora do realizacji zadań w POW Nr 6 zatrudniano:

- starszego wychowawcę –koordynatora- 1 osobę w wymiarze 1 etatu,
- młodszego wychowawcę – w okresie objętym kontrolą na stanowisku tym łącznie zatrudniano 13 osób, w tym 11 osób w wymiarze 1 etatu, 2 osoby w wymiarze 1/2 etatu, na dzień rozpoczęcia czynności kontrolnych stanowisku młodszego wychowawcy swoje obowiązki wykonywało 6 osób w wymiarze 6 etatów, z 7 osobami zakończono stosunek pracy,
- starszego wychowawcę – w okresie objętym kontrolą na stanowisku tym łącznie zatrudniano 3 osoby w wymiarze 1,5 etatu, na dzień rozpoczęcia czynności kontrolnych nie było osób zatrudnionych na stanowisku starszego wychowawcy,
- wychowawcę – 1 osobę w wymiarze 1 etatu,
- wychowawcę do spraw pracy z rodziną - 1 osobę w wymiarze 1 etatu,
- psychologa – 3 osoby w wymiarze 3 etatów, w tym 2 zatrudnionych na zastępstwo (na czas usprawiedliwionej nieobecności psychologa zatrudnionego od 2.04.2024 r.) z czego z jednym zakończono współpracę,
- pedagoga – 1 osobę w wymiarze 1/2 etatu.

Zgodnie z § 6 Regulaminu, obsługę administracyjną, finansową i organizacyjną Placówki zapewnia Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 4 w Elblągu (w ramach pełnienia funkcji jednostki obsługującej elbląskie placówki opiekuńczo-wychowawcze). W związku z powyższym w POW Nr 4 zatrudniono specjalistów, świadczących pracę m.in. na rzecz kontrolowanej Jednostki, wykonywaną w wymiarze dostosowanym do bieżących potrzeb wychowanków, w tym:

- logopedę – 1 osobę w wymiarze 1 etatu,
- wychowawcę do spraw edukacji artystycznej – 1 osobę w wymiarze 0,75 etatu.

Na podstawie analizy dokumentacji kadrowej stwierdzono, że osoby, o których mowa powyżej, posiadały odpowiednie wykształcenie, przypisane poszczególnym stanowiskom w placówce opiekuńczo-wychowawczej. W aktach osobowych wszystkich pracowników znajdowały się też oświadczenia, potwierdzające spełnianie wymogów określonych w art. 97 ust. 3 pkt 3-5 ustawy wrispz (w przypadku Dyrektora oraz Zastępcy Dyrektora) oraz w art. 98 ust. 3 pkt 1-3 ustawy wrispz (w przypadku pozostałych pracowników), to jest, że:

- nie są i nie byli pozbawieni władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie jest im zawieszona ani ograniczona,
- wypełniają obowiązek alimentacyjny – w przypadku, gdy taki obowiązek w stosunku do nich wynika z tytułu egzekucyjnego,
- nie byli skazani prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe.

Ustalono ponadto, że zgodnie z art. 97 ust. 3 pkt 6 ustawy wrispz (w przypadku Dyrektora i Zastępcy Dyrektora) oraz art. 98 ust. 3 pkt 4 powyższego aktu prawnego (w przypadku pozostałych pracowników pedagogicznych), osoby te posiadały aktualne zaświadczenia lekarskie potwierdzające, iż są zdolne do pracy w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

Zgodnie z art. 97 ust. 3 pkt 5a ustawy wrispz (w przypadku Dyrektora oraz Zastępcy Dyrektora) oraz art. 98 ust. 3 pkt 3a ustawy wrispz (w przypadku pozostałych pracowników pedagogicznych) osoby zatrudnione w placówce opiekuńczo-wychowawczej mogą pełnić swe funkcje pod warunkiem, iż nie figurują w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym

z dostępem ograniczonym. W myśl art. 7b ust. 2 ustawy wrispz, informacje o figurowaniu albo niefigurowaniu w bazie danych Rejestru, w odniesieniu do Dyrektora oraz pracowników Placówki sprawdza i potwierdza pracodawca. Ponadto, stosownie do przepisów art. 12 pkt 6 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (t. j. Dz.U. 2026 poz. 110 ze zm.) pracodawca winien zweryfikować daną osobę w Rejestrze jeszcze przed nawiązaniem z nią stosunku pracy. Natomiast, w odniesieniu do osób zatrudnionych przed dniem wejścia w życie zmian do ustawy wrispz, pracodawca obowiązek ten winien wypełnić w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie tychże zmian, tj. od 1 lutego 2023 r. do 31 lipca 2023 r., o czym stanowi art. 22 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 2022 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2022, poz. 2140).

Dokumentację Dyrektora oraz Zastępcy Dyrektora zatrudnionego do 31 października 2025 r. pod kątem uzyskania informacji o figurowaniu albo niefigurowaniu w bazie danych Rejestru poddano analizie podczas kontroli doraźnej przeprowadzonej w POW Nr 4 w dniach 31 października, 6, 7, 8,9 listopada 2023 r., (wystąpienie pokontrolne PS-VI.431.3.32.2023.WS z dnia 20 grudnia 2023 r.), nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie. Dokumentację Zastępcy Dyrektora zatrudnionego od 1 listopada 2025 r. pod kątem uzyskania informacji o figurowaniu albo niefigurowaniu w bazie danych Rejestru poddano analizie podczas kontroli problemowej przeprowadzonej w POW 5 w dniach 9-12 marca 2026 r.(wystąpienie pokontrolne PS-VI.431.3.8.2026.IG z dnia 14 kwietnia 2026 r.), nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie. Podczas bieżącej kontroli poddano analizie dokumentację dotyczącą dokonania weryfikacji w Rejestrze pozostałych pracowników z Wykazu kadry. Na podstawie przedłożonej dokumentacji osobowej stwierdzono, iż wszystkie osoby wymienione w Wykazie kadry **/akta kontroli str.174-193/** zostały odpowiednio zweryfikowane w Rejestrze i w nim nie figuruja.

3. Dane dotyczące wychowanków

Zgodnie z § 17 ust. 5 rozporządzenia, Placówka prowadziła ewidencję dzieci zawierającą wymagane przepisami prawa informacje **/akta kontroli str. 194-195/**. Z jej analizy, a także z Wykazu dzieci (stanowiącego wyciąg z ww. ewidencji) wynika, iż na dzień kontroli w POW Nr 6 na mocy postanowienia sądu, umieszczonych było 16 wychowanków **/akta kontroli str. 196-201/**. W Jednostce nie umieszczono dzieci na podstawie zezwolenia wojewody, o którym mowa w art. 95 ust 3a ustawy wrispz. W pisemnym wyjaśnieniu koordynator POW wskazał, iż: „*W związku z tym, iż placówka nie jest w stanie zapewnić właściwych warunków bytowych oraz opieki dla szesnaścioro wychowanków, Dyrektor nie może wystąpić z wnioskiem do Wojewody o wydanie zezwolenia na przyjęcie kolejnego dziecka, pomimo przekroczenia dopuszczalnej liczby dzieci w placówce. Troje wychowanków przebywa poza macierzystą placówką:*

—[Imię i nazwisko dziecka z Wykazu dzieci pod poz. 15] *przebywa w MOW, (aktualnie rozstrzygana jest sytuacja pobytu [Imię dziecka z Wykazu dzieci pod poz. 15] w MOW, POW6 wystąpiło z wnioskiem do Sądu Rejonowego w Elblągu o możliwość zawieszenia środka wychowawczego),*

— [Imię i nazwisko dziecka z Wykazu dzieci pod poz. 6] *(aktualnie rozstrzygana jest sytuacja pobytu [Imię dziecka z wykazu dzieci pod poz. 6] w MOS, ze względu na otrzymaną przez wychowankę naganę Dyrektora. Decyzją Dyrektora MOS dziewczynka została skreślona z listy. Jednocześnie Placówka wystąpiła z wnioskiem o demoralizację i umieszczenie w MOW),*

—[Imię i nazwisko dziecka z Wykazu dzieci pod poz. 12] *przebywa w OOW.*

Jednak w/w wychowankowie w ustalonych terminach przyjeżdżają na przepustki z ośrodków do placówki w dni wolne od nauki, w wakacje, ferie zimowe, święta. Dla tych wychowanków muszą być zapewnione godne warunki lokalowe, właściwa opieka i poczucie bezpieczeństwa.

*Wychowankowie przyjęci do placówki ponad stan (obecnie dwoje wychowanków), przebywają w placówce bez skierowań do czasu zwolnienia miejsca w ramach regulaminowej liczby miejsc (do dnia skreślenia w ewidencji placówki innego wychowanka). We wrześniu 2026 [Imię i nazwisko dziecka z wykazu dzieci pod poz. 14] deklaruje chęć opuszczenia placówki, w momencie skreślenia pełnoletnia wychowanka, zwolni miejsce w ramach regulaminowej liczby miejsc. Placówka wystąpi do ECUS o skierowanie dla kolejnego dziecka. W przypadku dzieci poniżej 10 r.ż. placówka kilkakrotnie wystąpiła do ECUS o znalezienie dla dziecka rodziny zastępczej, z prośbą o poszukiwanie dla dziecka rodziny /**akta kontroli str. 202-203**/. Powyższe potwierdziła badana dokumentacja oraz oględziny Placówki.*

W myśl § 2 rozporządzenia dziecko do placówki opiekuńczo-wychowawczej kieruje powiat właściwy do ponoszenia wydatków na opiekę i wychowanie dziecka, po zasięgnięciu opinii dyrektora placówki. Powyższe regulacje nakładają **na powiat** konkretne zadania oraz obowiązki. Jeżeli zaś powiat nie może skierować dziecka do placówki opiekuńczo-wychowawczej z powodu m. in. braku miejsca w placówce opiekuńczo-wychowawczej na jego terenie – co niewątpliwie miało miejsce w przypadku kontrolowanej Jednostki – powiat ten winien zwrócić się do innego powiatu o skierowanie dziecka do odpowiedniej placówki opiekuńczo-wychowawczej (§ 2 ust. 3 rozporządzenia).

Zgodnie z § 13 ust. 1 rozporządzenia dyrektor odpowiada za prawidłowe funkcjonowanie placówki oraz zapewnienie dzieciom bezpieczeństwa i odpowiedniej opieki. Należy jednak podkreślić, że przyjmowanie dzieci ponad dopuszczalny limit, w sytuacji fizycznych ograniczeń lokalowych, pomimo starań Dyrektora, może powodować realne pogorszenie warunków i standardów opieki dla wszystkich wychowanków przebywających w Placówce.

W ocenie kontrolujących, odpowiedzialność za powstanie takiej sytuacji ponosi powiat, który finansuje opiekę nad dzieckiem (w tym przypadku miasto Elbląg), a także właściwe powiatowe centrum pomocy rodzinie oraz organizator rodzinnej pieczy zastępczej (w tym przypadku ECUS w Elblągu), za pośrednictwem których starosta (tu: Prezydent Elbląga), zgodnie z art. 182 ust. 1 wykonują zadania powiatu. Należy natomiast zaznaczyć, iż umieszczanie w Placówce kolejnych dzieci, pomimo przekroczonej statutowej liczby miejsc, spowodowało – w ocenie kontrolujących – pogorszenie warunków bytowych przebywających w niej wychowanków. Przejawem tego jest wykorzystywanie pokoju jednej z wychowanek podczas jej nieobecności do zakwaterowywania innych dzieci.

Stwierdzono, iż na dzień kontroli 5 wychowanków przebywało poza Placówką (1 w mos, 1 w mow, 1 w OOW, 2 w SOSW), w dacie kontroli w Jednostce przebywało zatem 11 wychowanków.

Jak wynika z Wykazu dzieci oraz przedłożonych informacji:

- 8 wychowanków posiadało specjalistyczną opinię lub orzeczenie z poradni psychologiczno-pedagogicznej,
- 7 wychowanków uczęszczało na zajęcia z pedagogiem, 4 z psychologiem w Palcówce, 2 z psychologiem poza Placówką, 3 dzieci korzystało z pomocy terapeuty w Placówce, (zajęcia logopedyczne),
- 2 wychowanków uczęszczało na terapię poza Placówką,

- 5 wychowanków przebywających na co dzień poza Placówką było objętych oddziaływaniami specjalistycznymi realizowanymi przez jednostki, w których przebywali.

Ustalono, że w badanym okresie wsparciem asystenta rodziny objęta była 1 rodzina biologiczna dziecka, umieszczonego w Placówce.

Zgodnie z zapisami art. 95 ust. 1 ustawy wrispz, w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego, interwencyjnego lub specjalistycznego są umieszczane dzieci powyżej 10. roku życia, wymagające szczególnej opieki lub mające trudności w przystosowaniu się do życia w rodzinie. Ponadto, zgodnie z art. 95 ust. 2 powyższej ustawy, umieszczenie dziecka poniżej 10. roku życia jest możliwe także w przypadku, kiedy w danej placówce opiekuńczo-wychowawczej umieszczona jest matka lub ojciec tego dziecka oraz w innych wyjątkowych przypadkach, szczególnie, gdy przemawia za tym stan zdrowia dziecka lub dotyczy to rodzeństwa. Ustalono, że w dacie kontroli, w Placówce przebywało 6 dzieci poniżej 10 roku życia. Z pisemnej informacji Koordynatora POW oraz z analizy dokumentacji wynika, że dzieci zostały umieszczone w Placówce wraz ze starszym rodzeństwem, w związku z brakiem wolnych miejsc w rodzinnej pieczy zastępczej. Jednocześnie Koordynator POW poinformował, iż Placówka wystosowała pisma do ECUS dążąc do tego, aby dzieci docelowo trafiły do rodziny zastępczej **/akta kontroli str. 204-205/**. Kontrolujący przyjęli zatem wyjaśnienie, iż zaistniała w Placówce sytuacja jest przypadkiem szczególnym, o którym mowa wart. 95 ust. 2 ustawy wrispz.

W dacie kontroli w Placówce przebywały dwa rozdzielone rodzeństwa, 4 i 7 osobowe. Z pisemnej informacji uzyskanej od Koordynatora POW wynika, że w obu przypadkach dzieci zostały rozdzielone, ponieważ żadna z elbląskich placówek nie posiadała odpowiedniej liczby wolnych miejsc, a ponadto w jednym przypadku, starsze z rodzeństwa podczas pobytu w domu rodzinnym przejawiało zachowania agresywne w stosunku do młodszego rodzeństwa. Była to przemoc fizyczna i słowna **/akta kontroli str. 206/**. Biorąc pod uwagę okoliczności umieszczenia dzieci w Placówce, kontrolujący uznali, iż podjęte działania były uzasadnione i przyjęli wyjaśnienia. Z informacji przekazanej przez Koordynatora POW Nr 6, stanowiącej **akta kontroli str. 207-208** wynika, iż w okresie podlegającym kontroli żadne dziecko przebywające w POW Nr 6 nie powróciło do rodziny biologicznej, ani nie zostało przysposobione, żadne dziecko nie zostało przeniesione do rodzinnej pieczy zastępczej, żaden wychowanek nie usamodzielniał się.

4. Planowanie działań opiekuńczo-wychowawczych i sposób ich realizacji

a) planowanie pracy opiekuńczo-wychowawczej w Placówce

Roczny *Plany pracy Placówki* stanowi jeden z dokumentów, w oparciu o który prowadzona jest w Jednostce praca opiekuńczo-wychowawcza **/akta kontroli str. 31-81/**. Obejmuje on w szczególności:

- zadania placówki do zrealizowania w zakresie m.in. realizacji standardów ochrony małoletnich, zapewnienia wychowankom poczucia bezpieczeństwa, tworzenia warunków harmonijnego rozwoju dziecka, kształtowania w dzieciach umiejętności prawidłowego, zgodnego z oczekiwaniami społecznymi funkcjonowania w społeczności lokalnej i ponadlokalnej, eliminowanie z życia wychowanków negatywnych zachowań ze szczególnym uwzględnieniem zjawisk przemocy oraz przestępczości, osiąganie przez wychowanków powodzenia szkolnego, aktywizowanie wychowanków do udziału w zajęciach sportowych

- i rekreacyjnych czy też przygotowywania do samodzielnego życia, planowania pracy z rodziną biologiczną i współpracy z innymi instytucjami i inne,
- sposób realizacji zadania oraz wskazanie terminu i osoby odpowiedzialnej za jego realizację.

Ustalono, iż w kontrolowanej Jednostce prowadzi się dokumentację dotyczącą działalności wychowawczej oraz dotyczącą wychowanków:

- 1) prowadzoną i przygotowywaną przez wychowawcę do spraw pracy z rodziną:
 - akta osobowe wychowanka,
 - plan pracy z rodziną wychowanka,
- 2) prowadzoną i przygotowywaną przez wychowawcę kierującego procesem wychowawczym dziecka, tj.:
 - plan pomocy dziecku,
 - karty pobytu dziecka,
- 3) prowadzoną i przygotowywaną przez psychologa i pedagoga,
 - arkusze badań i obserwacji psychologicznych i pedagogicznych,
 - arkusze udziału w zajęciach,
 - diagnozy psychofizyczne dziecka.

Ponadto wspólnie dla wszystkich dzieci prowadzi się:

- Protokoły Zespołu ds. Okresowej Oceny Sytuacji Dziecka,
- rejestr samodzielnych wyjść wychowanków,
- rejestr odwiedzin u wychowanków,
- rejestr samowolnych oddaleń wychowanków (zgłoszeń oraz odwołań),
- rejestr urlopowań,
- rejestr kieszonkowego,
- rejestr skarg i wniosków,
- rejestr korzystania z laptopa,
- w przypadku pełnoletnich wychowanków - *Plan rozwoju osobistego* (w dacie trwania czynności kontrolnych nie było wychowanków, dla których prowadzony był plan rozwoju osobistego).

Ponadto wychowawcy prowadzą dzienną kartę czynności wychowawcy, która zawiera szczegółowy opis przebiegu dyżuru **/akta kontroli str. 209-216/**.

Analiza dokumentacji, o której mowa powyżej, wykazała, iż odzwierciedla ona realizację zadań opiekuńczo-wychowawczych w POW Nr 6, a także zapisów dokumentów organizacyjnych Jednostki. (Rozdział IV i X Regulaminu) **/akta kontroli str. 8-31/**.

b) planowanie i realizacja indywidualnej pracy z wychowankiem

Oceny wykonania przez kontrolowaną Jednostkę zadań w zakresie planowania i realizacji indywidualnej pracy z wychowankiem dokonano w oparciu o analizę dokumentacji 4 wychowanków, przebywających w Placówce w dacie kontroli (poz. 6, 10, 14, 16 z Wykazu dzieci).

▪ sporządzanie diagnozy psychofizycznej

Zgodnie z § 14 ust. 1 i 2 rozporządzenia psycholog lub pedagog sporządza diagnozę psychofizyczną dziecka, niezwłocznie po jego przyjęciu do placówki opiekuńczo-wychowawczej.

Z dokumentacji przedłożonej kontrolującym wynika, że psycholog sporządzał diagnozę psychofizyczną każdemu dziecku, niezwłocznie po jego przyjęciu do Placówki. Poddane analizie diagnozy, zawierały wszystkie elementy, o których mowa w § 14 ust. 3 i 4 rozporządzenia. Przykładowe diagnozy stanowią **akta kontroli 217-233**.

▪ **opracowanie planu pomocy dziecku i jego realizacja**

Praca z dzieckiem w placówce opiekuńczo-wychowawczej winna być prowadzona zgodnie z planem pomocy dziecku, do czego obligują przepisy art. 100 ust. 1 ustawy wripz. Stosownie do zapisów § 15 ust. 1 i 4 rozporządzenia plan powinien być opracowany na podstawie diagnozy oraz dokumentacji dotyczącej dziecka (o której mowa w § 8 rozporządzenia).

Ustalono, że każde dziecko, którego dokumentację analizowano, posiadało plan pomocy modyfikowany nie rzadziej niż co pół roku. W wyniku analizy dokumentacji wychowanków, znajdujących się w Wykazie dzieci pod poz. 6,10,14,16 stwierdzono, że plany pomocy dziecku opracowywano także na podstawie dokumentacji, o której mowa w § 8 ust. 1 rozporządzenia. W dokumentacji wychowanków znajdowały się m.in.:

- odpisy aktów urodzenia dzieci,
- orzeczenia sądu o umieszczeniu dziecka w placówce,
- dokumentacja o stanie zdrowia dziecka, w tym karty szczepień,
- dokumenty szkolne, w szczególności świadectwa szkolne,
- opinie z poradni psychologiczno-pedagogicznej,
- informacje o prowadzonej pracy z rodziną dziecka i jej rezultatach.

Zgodnie z zapisami § 15 ust. 3 pkt. 1 rozporządzenia w planie pomocy winno się określać cele i działania długoterminowe i krótkoterminowe, z uwzględnieniem w szczególności wieku dziecka, jego możliwości psychofizycznych, sytuacji rodzinnej i przebiegu procesu przygotowania dziecka do usamodzielnienia. Ponadto przepisy § 15 ust. 3 pkt. 2 powyższego aktu prawnego stanowią, że w planie pomocy dziecku wyznacza się cel pracy z dzieckiem, uwzględniający powrót dziecka do rodziny, umieszczenie dziecka w rodzinie przysposabiającej, umieszczenie dziecka w rodzinie zastępczej lub przygotowanie do usamodzielnienia.

Stwierdzono, że sporządzane wychowankom plany pomocy dziecku zawierały jako cel główny pracy z dzieckiem jeden z celów wymienionych powyżej. Ponadto zawierały:

- *cele i działania długoterminowe*, które uwzględniały działania oraz sposób ich realizacji, osoby realizujące dane działanie, terminy i efekty oraz uwagi o realizacji tych działań - w obszarach pracy takich jak: środowisko rodzinne dziecka z uwzględnieniem relacji dziecka z rodzicami, a także innymi osobami bliskimi, funkcjonowanie społeczne dziecka w placówce i poza placówką, sytuacja szkolna z uwzględnieniem funkcjonowania dziecka w środowisku szkolnym, stan emocjonalny dziecka, samodzielność, stan zdrowia dziecka z uwzględnieniem stanu psychicznego, szczególne potrzeby, a także:
- *cele i działania krótkoterminowe*, które uwzględniały działania oraz sposób ich realizacji, osoby realizujące dane działanie, terminy i uwagi o realizacji działań w wyżej wymienionych obszarach pracy /**akta kontroli str. 234-297**/.

Analiza planów pomocy wykazała, iż były one spójne z diagnozami psychofizycznymi oraz opiniami/orzeczeniami poradni psychologiczno-pedagogicznych, gdyż zawierały ujęte w nich wskazania. Działania ujmowane w planach, co do zasady, były zindywidualizowane, dostosowane

do konkretnej sytuacji wychowanka oraz do jego potrzeb. Jednakże w przypadku wychowanki z Wykazu dzieci pod poz. nr 14, która we wrześniu 2026 r. ukończy 18 lat jedynymi działaniami ukierunkowanymi na osiągnięcie pełnoletniości, jakie zaplanowano były „udział w zajęciach z doradcą zawodowym, pomoc przy pisaniu CV, motywowanie do poszukiwania nowych zainteresowań”. W ocenie kontrolujących plan pomocy dziecku nie uwzględnił działań w wystarczającym zakresie przygotowujących ją do procesu usamodzielnienia. Samo uwzględnienie wsparcia w zakresie wyborów i planów życiowych jest niewystarczające. Zgodnie z § 15 ust. 3 rozporządzenia w sprawie pomocy dziecku określa się cele i działania z uwzględnieniem m.in. wieku dziecka, jego możliwości psychofizycznych, sytuacji rodzinnej i przebiegu procesu przygotowania do usamodzielnienia. W opinii zespołu kontrolujących, w przypadku wychowanków, którzy w niedługim czasie osiągną pełnoletniość, zasadnym jest uwzględnienie działań dostosowanych do indywidualnych potrzeb wychowanki, obejmujących m.in. rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego funkcjonowania, wsparcia w zakresie edukacji lub aktywizacji zawodowej, gospodarowania środkami finansowymi, załatwiania spraw urzędowych, korzystania z przysługujących form pomocy. Działania te powinny być systematycznie realizowane, monitorowane i dokumentowane, tak aby w sposób rzeczywisty przygotować wychowankę do samodzielnego życia po opuszczeniu placówki o czym pouczone w instruktażu.

Zgodnie z § 15 ust. 2 rozporządzenia, przy opracowywaniu planu pomocy – stosownie do okoliczności, poziomu rozwoju psychicznego i fizycznego, stanu zdrowia oraz stopnia dojrzałości dziecka – uwzględnia się jego zdanie.

W toku kontroli ustalono, że poddane analizie plany pomocy zawierały podpisy wychowanków (poza planem dziecka z Wykazu poz.6 - dziecko przebywające w MOS), co potwierdza uwzględnienie ich zdania przy planowaniu działań. Kontrolujący zapytali o przyczynę braku podpisu dziecka z Wykazu pod po. 6 na planie oraz jego modyfikacjach. Wyjaśniając uchybienie Koordynator POW 6 pisemnie poinformowała, że wychowanka przejawiała liczne trudności wychowawcze, które ostatecznie skutkowały jej umieszczeniem w MOS. Placówka wskazała, że pomimo braku podpisu wychowanki na dokumentacji, na bieżąco realizowano działania wynikające z planu pomocy dziecku, monitorowano jej sytuację, regularnie omawiano ją podczas posiedzeń zespołu, a po umieszczeniu w MOS utrzymywano z wychowanką stały kontakt telefoniczny, przekazując jej ustalenia i wnioski dotyczące jej funkcjonowania. Jednocześnie wyjaśniono, że brak podpisu był wynikiem przeoczenia związanego z intensywnością prowadzonych działań wychowawczych, obejmujących m.in. rozmowy wychowawczo-dyscyplinujące po każdym incydencie, sporządzanie notatek służbowych oraz zawarcie z wychowanką kontraktu wychowawczego **/akta kontroli str. 298-303/**. Kontrolującym przedłożono *Kontrakt Wychowawczy* zawarty z wychowanką, o którym mowa powyżej, podpisany przez wychowawcę jak również przez wychowankę. Niemniej, celem zawarcia kontraktu była poprawa zachowania wychowanki, przestrzeganie zasad obowiązujących w placówce oraz wsparcie wychowanki w jej rozwoju osobistym i społecznym. W żaden sposób nie odnosił się on do opracowania i realizacji planu pomocy dziecku. Z badanej dokumentacji wychowanki wynika, że w MOS została ona umieszczona 1 września 2025 r. natomiast plan został sporządzony 25 października 2024 r.

W ocenie kontrolujących wyjaśnienie wskazujące na przeoczenie nie stanowi wystarczającego uzasadnienia dla tak długiego okresu pozostawiania dokumentu bez wymaganego podpisu. Brak

podpisu przez blisko jedenaście miesięcy świadczy o niewystarczającym nadzorze nad prowadzoną dokumentacją. Nie stwierdzono skutków uchybienia.

Podane analizie plany były modyfikowane nie rzadziej niż co pół roku, co potwierdza właściwą realizację zapisów § 15 ust. 5 rozporządzenia. Analiza wykazała, że modyfikacje obejmowały wskazania elementów wymagających zmian, zaplanowane działania, sposób i termin ich realizacji oraz osoby realizujące zadanie. Kontrolujący nie wnieśli uwag do powyższych modyfikacji.

Zgodnie z art. 100 ust. 1 ustawy wrispz plan pomocy dziecku sporządzany jest i realizowany przez wychowawcę we współpracy z asystentem rodziny, a w przypadku gdy rodzinie dziecka nie został przydzielony asystent rodziny – we współpracy z podmiotem organizującym pracę z rodziną.

Ustalono, że w odniesieniu do wychowanków ujętych w Wykazie dzieci pod poz. 6 i 14 realizacja powyższego obowiązku nie występowała, ponieważ rodzice zostali pozbawieni władzy rodzicielskiej, a działania nie były prowadzone w kierunku powrotu do rodziny. Natomiast w przypadku dziecka z Wykazu dzieci pod poz. 10 cel główny zakładał powrót dziecka do rodziny. Rodzina biologiczna nie była objęta wsparciem asystenta rodziny. W związku z powyższym plan oraz jego modyfikacje opracowywano każdorazowo przy udziale przedstawiciela Elbląskiego Centrum Usług Społecznych, które organizuje pracę z rodziną na terenie Elbląga. W przypadku dziecka z Wykazu dzieci pod poz. 16 cel główny zakładał powrót dziecka do rodziny biologicznej. Rodzina biologiczna była objęta wsparciem asystenta rodziny na planie znajdował się podpis asystenta. Wnioskować zatem można, że Placówka właściwie realizowała zapis art. 100 ust.1 ustawy wrispz.

Ustalono, że kontrolowana Jednostka dużą wagę przywiązywała do utrzymywania przez wychowanków kontaktów z rodziną i osobami bliskimi. W tym też celu w dniu 1 października 2024 r. Dyrektor przyjął Zarządzenie Nr 17/2024 w sprawie wprowadzenia procedur pracy z rodzinami biologicznymi dzieci przyjętych do placówek opiekuńczo-wychowawczych w Elblągu i zobowiązał starszych wychowawców-koordynatorów oraz pracowników socjalnych oraz wychowawców do spraw pracy z rodziną do stosowania zapisów przyjętych regulacji. Przyjęcie tego typu dokumentu w ocenie organu kontroli jest dobrą praktyką. Zapisy Zarządzenia szczegółowo odnoszą się do całokształtu pracy z rodzinami biologicznymi wychowanków, systematyzują terminy i rodzaj prowadzonej przez kadrę placówki dokumentacji i przyczynić się mogą do efektywniejszej pracy na rzecz powrotu dzieci pod opiekę ich biologicznych rodziców, co ma szczególne znaczenie z uwagi na przekroczenie limitów miejsc w Placówce. W sytuacji, gdy powrót dzieci do rodziców nie jest możliwy, celem pracy z rodziną staje się wówczas współpraca w zakresie przygotowania wychowanków do samodzielnego, dorosłego życia po opuszczeniu Placówki, także poprzez włączanie rodziców w proces opiekuńczo-wychowawczy. Przykładowy plan pracy z rodziną biologiczną stanowią **akta kontroli str. 304-311**.

Ponadto w każdym analizowanym przypadku w planach pomocy dziecku uwzględniono kwestię realizacji kontaktów z rodziną/osobami bliskimi. Zachęcano dzieci do rozwijania swoich talentów w planach uwzględniano kwestię rozwoju pasji i zainteresowań dziecka. Realizację działań ujętych w planach pomocy pracownicy Placówki dokumentowali też w pozostałych dokumentach prowadzonych w POW Nr 6, w tym w kartach pobytu i kartach czynności wychowawców.

▪ **prowadzenie kart udziału w zajęciach specjalistycznych oraz sporządzanie arkuszy badań i obserwacji**

Zgodnie z § 17 ust. 1 pkt 3 i 4 rozporządzenia w Placówce dla każdego dziecka winno się prowadzić arkusze badań i obserwacji psychologicznych i pedagogicznych. Dla dziecka, które wymaga uczestnictwa w zajęciach prowadzonych przez pedagoga, psychologa lub osobę prowadzącą terapię, również kartę udziału w tych zajęciach wraz z opisem ich przebiegu. Stwierdzono, że zatrudniony w Placówce pedagog oraz psycholog prowadzili zarówno arkusze badań i obserwacji pedagogicznych/psychologicznych – dla każdego dziecka, jak i karty udziału w prowadzonych przez niego zajęciach wraz z opisem ich przebiegu –w przypadku, gdy dziecko w takich uczestniczyło **/akta kontroli str. 312-347/**. W dokumentacji poddanej analizie nie było wychowanka, który byłby objęty wsparciem logopedycznym, w związku z powyższym kontrolujący nie mieli możliwości dokonania oceny sposobu prowadzenia przez logopedę kart udziału w zajęciach ani weryfikacji ich zgodności z wymaganiami określonymi w § 17 ust. 1 pkt 4 ww. rozporządzenia. Kontrolujący nie wniesli uwag do treści ww. dokumentów.

W okresie objętym kontrolą zajęcia artystyczne prowadzone przez wychowawcę ds. edukacji artystycznej odbywały się pod kątem rozwijania dziecięcej kreatywności, gdyż żadne dziecko przebywające w Placówce nie miało wskazań do tego typu terapii. Zajęcia odbywały się okazjonalnie i skierowane były głównie do dzieci młodszych **/akta kontroli str. 348/**.

▪ **prowadzenie kart pobytu**

Zgodnie z § 17 ust. 1 rozporządzenia, każdemu dziecku w Placówce prowadzi się kartę pobytu, która w myśl § 17 ust. 4 pkt.2 rozporządzenia, powinna być uzupełniana nie rzadziej niż co miesiąc. Ustalono, iż w Jednostce, każdemu z dzieci, których dokumentację badano, sporządzano karty pobytu **/akta kontroli str. 349-379/**, zawierające elementy, określone w § 17 ust. 1 pkt. 2 rozporządzenia.

Wpisów w kartach pobytu dokonywano terminowo, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami. Wpisy dotyczące danego obszaru dokonywane były na odrębnych kartach. Kartę sporządzał wychowawca kierujący procesem wychowawczym dziecka. Analiza kart pobytu wykazała, że zawierane w nich informacje odzwierciedlały sytuację i podejmowane wobec dziecka oddziaływania opiekuńczo-wychowawcze oraz potwierdzały realizację działań ujętych w planach pomocy.

▪ **dokonywanie okresowej oceny sytuacji dziecka**

W Placówce, zgodnie z zapisami art. 135 ustawy wrispz, działa zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka. Przepisy art. 138 ust. 1 powyższej ustawy wskazują, iż zespół dokonuje okresowej oceny sytuacji dziecka w miarę potrzeb, nie rzadziej jednak niż co pół roku, a w przypadku dziecka w wieku poniżej 3 roku życia, nie rzadziej niż co 3 miesiące.

Ustalono, iż w badanym okresie posiedzenia zespołu odbywały się w terminach: tj.: 19.03.2025 r., 18.09.2025 r., 17.03.2026 r., a zatem nie rzadziej niż co pół roku.

Ustalono, że po posiedzeniu zespołu sporządzano dokument pn. „*Protokół z posiedzenia Zespołu do Spraw Okresowej Oceny Sytuacji Dziecka*”, w którym uwzględniano wszystkie elementy wskazane w art. 136 ustawy wrispz **/akta kontroli str. 380-384/**. Po posiedzeniu zespołów niezwłocznie przekazywano do właściwego sądu rejonowego opinię dotyczącą zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej, której wzór stanowią **akta kontroli str. 385-386**.

Zgodnie z art. 4a ustawy wrispz podmioty realizujące zadania wynikające z ustawy wrispz, w szczególności dokonując oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej, są

obowiązane do jego wystłuchania, jeżeli jego wiek i stopień dojrzałości na to pozwalają. Z analizy przedłożonej dokumentacji wynika, że obowiązek ten został zrealizowany w przypadku wszystkich wychowanków, których dokumentację badano. Potwierdzeniem powyższego były wpisy w kartach pobytu dziecka, dodatkowo koordynator POW Nr 6 oświadczyła że: *„Wychowankowie placówki są każdorazowo informowani o posiedzeniach zespołów ds. okresowej oceny sytuacji dziecka przez wychowawców kierujących oraz specjalistów. Przeprowadza się rozmowy indywidualne z wychowankami w celu uwzględnienia opinii dziecka przy formułowaniu wniosków z zespołu. Natomiast po zespołach wychowawcy kierujący procesem wychowawczym dziecka sporządzają opinię do sądu oraz zapoznają podopiecznych z ustaleniami, a także omawiają podjęte decyzje. Wychowawca kierujący powyższe odnotowuje w Karcie Pobytu Dziecka (znaczące wydarzenia). Po zapoznaniu dziecka w wnioskami z zespołu, wychowanek poświadcza pisemnie zapoznanie się z dokumentem /akta kontroli str. 387/.* Starsi Wychowankowie potwierdzili powyższe podczas rozmów z kontrolującymi.

c) planowanie pracy z wychowankiem usamodzielnianym

Zgodnie z art. 145 ust. 2 ustawy wrispsz osoba usamodzielniana, co najmniej rok przed osiągnięciem pełnoletności, wskazuje osobę, która podejmuje się pełnienia funkcji opiekuna usamodzielnienia oraz przedstawia pisemną zgodę tej osoby. Ponadto, stosownie do zapisów art. 145 ust. 4 ustawy wrispsz, osoba usamodzielniana, wraz z opiekunem usamodzielnienia, co najmniej na miesiąc przed osiągnięciem przez nią pełnoletności, opracowuje indywidualny program usamodzielnienia, który następnie jest zatwierdzany przez kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie powiatu właściwego do ponoszenia wydatków na finansowanie pomocy na kontynuowanie nauki i usamodzielnienie. Na podstawie analizy dokumentacji wychowanki w wykazie pod poz. 14 (która ukończyła już 17 lat) stwierdzono, że wyznaczenie opiekuna Indywidualnego Procesu Usamodzielnienia dokonano 13 dni po terminie **/akta kontroli str. 388-390/**. Zapytany o przyczynę powyższego Koordynator placówki wyjaśnił, że opóźnienie w wyznaczeniu opiekuna usamodzielnienia było spowodowane brakiem ostatecznej decyzji wychowanki. Wskazano, że w 2025 r. jej sytuacja osobista ulegała dynamicznym zmianom, obejmującym m.in. ustanowienie nowego opiekuna prawnego, umieszczenie w pieczy zastępczej oraz zmianę placówki, co wydłużyło proces adaptacji i budowania relacji z kadrą. Dodatkowo w okresie wakacyjnym wychowanka przebywała na urlopowaniach w domu rodzinnym, a wskazany przez nią kandydat na opiekuna usamodzielnienia był nieobecny z powodu urlopu. Po podjęciu przez wychowankę ostatecznej decyzji niezwłocznie sporządzono i przekazano wymagane dokumenty do ECUS w Elblągu. **/akta kontroli str. 391-392/**. Powyższe potwierdziła badana dokumentacja i kontrolujący przyjęli wyjaśnienia Koordynatora, niemniej jednak w ramach bieżącego instruktażu pouczono Dyrektora Jednostki, iż niedopełnienie formalności związanych z wyznaczeniem opiekuna osoby usamodzielnianej oraz jego wyboru mogłoby przyczynić się do utraty przez wychowanka prawa do świadczeń przysługujących mu po opuszczeniu instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Ustalono, że w Placówce nie przebywali wychowankowie, którzy w okresie podlegającym kontroli, ukończyliby 18 lat. Kontrolujący nie mieli zatem możliwości ocenienia prawidłowości realizacji obowiązku dotyczącego opracowania IPU.

5. Jakość opieki zapewnianej przez Placówkę w ocenie dzieci

W celu ustalenia opinii wychowanków odnośnie jakości opieki zapewnianej im przez Placówkę, w ramach czynności kontrolnych przeprowadzono w dniu 25 i 26 maja 2026 r. rozmowy z 6 wychowankami, którzy przebywali w Jednostce i wyrazili zgodę na rozmowę. Wyniki przeprowadzonych rozmów stanowią **akta kontroli str. 393-398**. W stosunku do 3 dzieci (w wieku 9 lat i poniżej), odstąpiono od standaryzowanych pytań i dostosowano rozmowy do ich wieku i stopnia dojrzałości. Wszyscy wychowankowie wskazali, iż umożliwia im się kontakt z rodziną lub osobami bliskimi. Zapytane, na czyją pomoc mogą liczyć w sytuacjach trudnych oraz przy rozwiązywaniu problemów, dzieci wskazały wychowawców oraz specjalistów zatrudnionych w Placówce. Podkreślały, że pracownicy udzielają im wsparcia oraz służą pomocą w podejmowaniu działań dotyczących ich bieżących spraw. Wszystkie dzieci zgodnie oświadczyły, że ich potrzeby są zaspokajane. Wskazywały, że mają zapewnioną odpowiednią odzież i obuwie, przy czym mogą uczestniczyć w wyborze ubrań, a także otrzymują niezbędne środki higieny osobistej, przybory i materiały szkolne oraz odpowiednią ilość posiłków. Dzieci podkreślały również, że otrzymują wsparcie emocjonalne – pracownicy rozmawiają z nimi, interesują się ich sytuacją oraz okazują im zainteresowanie i troskę. Wszyscy rozmówcy zgodnie stwierdzili, że czują się w Placówce bezpiecznie, a sprawowaną nad nimi opiekę ocenili pozytywnie.

Na pytania kontrolujących, skierowane do 3 wychowanków, czy w Placówce podejmowane są działania mające na celu realizację planu pomocy dziecku, wychowankowie udzielili odpowiedzi twierdzącej (z pozostałymi wychowankami nie podjęto tego tematu z uwagi na ich wiek i stopień dojrzałości). Na pytanie o to, czy są zapoznawani są z wnioskami zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka, trzech wychowanków potwierdziło, iż rozmawiano z nimi na ten temat, że wiedzą jakie są ustalenia zespołu.

6. Pozostałe ustalenia

W dniu 25 maja 2026 r. zespół kontrolujący przeprowadził oględziny pomieszczeń Placówki, a z dokonanych ustaleń sporządził protokół, stanowiący **akta kontroli str. 399-400**.

W toku oględzin stwierdzono, że Placówka znajduje się w Elblągu przy ul. Mazurskiej 6/2, znajduje się na pierwszym piętrze trzykondygnacyjnego budynku. Lokal ma dostęp do zaplecza sportowego w postaci boiska. Samodzielny lokal składa się z:

- 4 sypialni /pokoi wychowanków, w tym;

- 1 pokoju jednoosobowego, zamieszkałego przez 1 wychowanka, (sala Nr 4)
- 2 pokoi 2 osobowych zamieszkałych przez 4 wychowanków, (sala Nr 5 i 6)
- 1 pokoju 4 osobowego zamieszkałego przez 4 wychowanków, (sala Nr 7)
- 1 pokoju 5 osobowego zamieszkałego przez 5 wychowanków (rodzeństwo),

- pokoju wychowawców,

- łazienki dla dziewcząt z wyodrębnionym WC, w której znajdują się 2 prysznice i 2 umywalki,

- łazienki dla chłopców z wyodrębnionym WC, w której znajdują się 2 prysznice i 2 umywalki, ,

- aneksu kuchennego połączanego z jadalnią, (wyposażonego w meble oraz sprzęt AGD oraz stół z krzesłami), gdzie zapewniono odpowiednie warunki do przechowywania, obróbki żywności oraz miejsce do wspólnego przygotowywania i spożywania posiłków,

- pomieszczenia gospodarczego służącego do przechowywania suchej żywności, w pomieszczeniu tym znajduje się też lodówka,

- magazynu odzieżowego, w którym przechowywane są także art. chemiczne i kosmetyki,

- dziennego pokoju wypoczynku, który wyposażony jest w kanapę, TV, biurko, stolik, znajdują się tam liczne gry stolikowe i zabawki,
- toalety dla wychowawców, w pomieszczeniu tym znajdują się 2 pralki oraz suszarka bębnowa.

Stwierdzono, iż 14 wychowanków, w tym 2 przebywających na co dzień w placówkach, o których mowa w art. 95 ust. 3a ustawy w.r.p., (wykazani w wyciągu z ewidencji wychowanków) mają swoje łóżka, oraz przestrzeń do użytkowania, miejsce do przechowywania odzieży i miejsce do nauki. Pomieszczenia są właściwie oświetlone, a ich powierzchnia zapewnia swobodne korzystanie z wyposażenia. Natomiast dwóm wychowankom przyjętym ponad stan, Placówka nie jest w stanie zapewnić wymaganych standardów, gdyż nie posiada odpowiedniej liczby łóżek. W związku z powyższym kontrolujący poprosili o wyjaśnienie zaistniałej sytuacji. Koordynator POW Nr 6 pisemnie wyjaśniła, że pomimo przyjęcia wychowanków ponad ustalony stan, placówka zapewnia każdemu z nich odpowiednie miejsce do spania poprzez ciągłą organizację zakwaterowania oraz planowanie pobyków wychowanków. Miejsca noclegowe zwalniane podczas urlopowania wychowanków do domów rodzinnych lub w czasie nieobecności osób przebywających na co dzień w MOS, MOW i OOW są czasowo udostępniane wychowankom przyjeżdżającym na przepustki. Wszystkie przyjazdy są wcześniej uzgadniane z dyrektorami ośrodków, w których przebywają wychowankowie, a, co pozwala na odpowiednie zaplanowanie zakwaterowania i wyklucza sytuacje, w której którykolwiek z wychowanków pozostałby bez zapewnionego miejsca do spania. Przyjęte rozwiązania organizacyjne umożliwiają również, w uzasadnionych przypadkach, wspólne zakwaterowanie rodzeństwa, sprzyjając utrzymywaniu i wzmacnianiu więzi rodzinnych. Dotychczas nie wystąpiła sytuacja, w której w placówce jednocześnie przebywałoby więcej niż 14 wychowanków **/akta kontroli str. 401/**.

W ocenie kontrolujących nie można zgodzić się z takimi rozwiązaniami, gdyż zgodnie z art. 93 ust. 4 oraz art. 95 ust. 3 ustawy w.r.p., placówka opiekuńczo-wychowawcza jest zobowiązana do zapewnienia każdemu dziecku całodobowej opieki i wychowania oraz zaspokojenia jego niezbędnych potrzeb bytowych i rozwojowych. Realizacja powyższego obowiązku znajduje odzwierciedlenie w standardach określonych w § 18 rozporządzenia, zgodnie z którymi placówka opiekuńczo-wychowawcza jest zobowiązana do zapewnienia każdemu dziecku warunków pobytu odpowiadających obowiązującym standardom, w tym odrębnego miejsca do spania wyposażonego zgodnie z wymaganiami określonymi w przepisach.

Wyjaśnienie, iż w praktyce nie dochodzi do jednoczesnego pobytu wszystkich 16 wychowanków w Placówce, nie zwalnia z obowiązku zapewnienia każdemu dziecku miejsca do spania, wypoczynku i nauki, spełniającego wymagania rozporządzenia. Standardy określone w przepisach powinny być zapewnione każdemu wychowankowi przez cały okres jego pobytu, niezależnie od bieżącej frekwencji dzieci w Placówce.

Należy również mieć na uwadze stanowisko Rzecznika Praw Dziecka uzgodnione z Ministerstwem Rodziny Pracy i Polityki Społecznej w sprawie pobytu dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, zgodnie z którym, obowiązkiem dyrektora placówki jest organizowanie jej funkcjonowania w sposób gwarantujący każdemu dziecku poszanowanie jego praw oraz zapewnienie warunków zgodnych z obowiązującymi standardami opieki. Oznacza to, że każde dziecko umieszczone w placówce powinno mieć zapewnione własne miejsce do spania oraz odpowiednie warunki pobytu od momentu przyjęcia do placówki, bez uzależniania ich od

czasowej nieobecności innych wychowanków. Osobą odpowiedzialną za powstanie powyższej nieprawidłowości jest Dyrektor Placówki.

Uwagi i wnioski

Na podstawie przeprowadzonych czynności kontrolnych wnioskować można, że Placówka, co do zasady realizowała działania opiekuńczo-wychowawcze, które odpowiadały problemom zidentyfikowanym w diagnozach psychofizycznych dzieci i opracowanym planom pomocy dzieciom. Indywidualna dokumentacja każdego dziecka prowadzona jest w sposób przejrzysty i czytelny przez wychowawcę kierującego jego procesem wychowawczym. Dokumentacja czworga wychowanków, którą poddano analizie, pozwala stwierdzić, że wychowawcy, kierujący ich procesem opiekuńczo-wychowawczym, podejmowali działania mające na celu realizację planów pomocy dzieciom. Na podstawie rozmów przeprowadzonych z wychowankami stwierdzić należy, że wszyscy pozytywnie ocenili opiekę sprawowaną przez wychowawców.

Mając dodatkowo na względzie przekroczenia statutowej liczby miejsc, długotrwale utrzymujące się w Placówce, wskazać należy na konieczność kontynuowania, we współpracy z ECUS i Miastem Elbląg, działań zmierzających do pozyskiwania miejsc w pieczy zastępczej, w tym również na terenie innych powiatów w przypadku braku wolnych miejsc na terenie powiatu własnego, zgodnie z § 2 ust. 3 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej.

W celu zminimalizowania ryzyka powstania uchybień i/lub nieprawidłowości w realizacji zadań należy wdrożyć instruktaż udzielony w toku kontroli, w bieżącą pracę Jednostki.

ZALECENIA POKONTROLNE

W związku ze stwierdzoną nieprawidłowością i uchybieniem, działając w oparciu o art. 197d ust. 1 ustawy w.rp, wnoszę o podjęcie przez Dyrektora, jako osobę odpowiedzialną za ich powstanie, stosownych działań, mających na celu ich wyeliminowanie oraz realizację następujących zaleceń:

1. Podjąć działania organizacyjne zapewniające, aby liczba łóżek odpowiadała liczbie dzieci umieszczonych w Placówce oraz aby każdemu wychowankowi przez cały okres pobytu zagwarantowane były warunki zgodne z wymaganiami ustawy i standardami określonymi w rozporządzeniu.

2. Sporządzać plan pomocy dziecku z uwzględnieniem jego zdania, stosownie do wieku i stopnia dojrzałości, a fakt jego udziału w opracowaniu planu dokumentować podpisem dziecka na planie lub – w przypadku braku takiej możliwości – stosowną adnotacją w dokumentacji.

POUCZENIE

Stosownie do art. 197 d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej kontrolowanej Jednostce przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego i/lub zawartych w nim zaleceń pokontrolnych w terminie 7 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego wraz zaleceniami. W przypadku niezgłoszenia zastrzeżeń, proszę o poinformowanie Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych, w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia.

Kierownik kontrolowanej jednostki może w każdym czasie wycofać złożone do wystąpienia pokontrolnego zastrzeżenia. Wycofane zastrzeżenia pozostawia się bez rozpatrzenia.

Z up. WOJEWODY WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Adrian Żemis

DYREKTOR

Wydziału Polityki Społecznej

Iwona Gnidzińska - główny specjalista

Iwona Czmochowska - główny specjalista